

מכתב מן הרב משה סאלאווייציק אל הרב דוב כ"ץ

On April 4, 1935 (1 Nisan 5695), a mere ten days after R. Solomon Aaronsohn, the Chief Rabbi of Tel Aviv, had passed away,¹ R. Moshe Soloveitchik sent a letter to R. Dov Katz² putting forth the nomination of his son R. Yosef Dov (1903 – 1993) for Chief Rabbi of Tel Aviv. Vying for the position were rabbis Moses Avigdor Amiel (1882 - 1946) and Yitzchak Herzog (1888 – 1959), both substantially older than R. Y. D. Soloveitchik. Although, in our letter, R. Moshe Soloveitchik uses superlative terms to praise his son, it is, nevertheless, more subdued than the much longer letter he would send five and a half months later, on September 17, 1935 (19 Elul 5695), to Jacob Joshua Bauminger, secretary of the Religious Council of Tel Aviv, in which he writes that his son “is the one and only individual capable of assuming this high office.”³ Ultimately, it was R. Amiel who secured the position of Chief Rabbi of Tel Aviv.

ב"ה יום ה' ר"ה ניסן תרצ"ה

כבוד הרב הגאון סוע"ה⁴ אדם המעלה וכו'
מוה"ר דוב כ"ץ נ"י שלום וברכה

אף שאיננו מכירו אבל שמעו הטוב שמעתי. וגם חותנו⁵ ידיד נפשי הגאון שליט"א סיפר לי מאתו. ותכלית מכתבי זה להעמיד לפניו את מעכ"ג בני הגאון האמתי ר' יוסף דוב הלוי סאלאווייציק נ"י אב"ד דק"ק באסטאן. פה אמעריקא. אמנם לא אפונה⁶ כי מעכ"ג שמע הרבה מבני הגאון שליט"א, אבל לאשר לדעתי מועטים המה בעלי השגה שידעו ויבינו את הענק הגדול הזה, ע"כ הנני לתאררו לפני

¹ R. Solomon Aaronsohn died on March 25, 1935. See *Palestine Post*, March 26, 1935, available online at <<http://jpress.tau.ac.il>>.

² Author of “Tenu‘at ha-Mussar”, an encyclopedic work on the Mussar Movement.

³ “Memories of a Giant: Eulogies in Memory of Rabbi Dr. Joseph B. Soloveitchik ז"ל,” ed. Michael A. Bierman, Jerusalem and New York: Urim Publication, 2003, p. 360. See also, “Sefer ha-Yovel Lichvod Moreinu ha-Gaon Rav Yosef Dov Soloveitchik,” Jerusalem: Mossad Harav Kook, 1984, vol. 1, p. 619.

⁴ סיני ועוקר הרים.

⁵ R. Zev Gold.

⁶ “I don’t doubt that . . .” See *Tehillim* 88:16 and Ibn Ezra and Radak *ad loc.* (email from Yacov Balsam).

מעכת"ר. אין ספק כי הוא יחיד הדור בהבנת התורה בכל מקצעות התורה, ועוד רכות בשנים כתב עליו הגאב"ד דקאוונא שהלכה כמותו בכל מקום.⁷ העתק מהמכתב שלחתי לידידנו ש"ב הרב הגאון מוהר"ח בכרך נ"י בתל אביב. ובטח יראה מעכ"ג את המכתב וזולת הבנתו הוא ג"כ בקי גדול מהמצוינים בדור, יודע הוא את כל התורה כולה נהוגות ואינן נהוגות זרעים קדשים טהרות בידיעה עמוקה וברורה. ומחדש חידושי תורה בכל הענינים. ויש לו חיבור גדול על כל הרמב"ם. נוסף על זה הוא חכם גדול בהיות העולם בדעת ובבינה. וגם מלומד גדול בשארי חכמות, והכל על טהרת הקודש. ועל כל אלה חננו ד' בפה מפיק מרגליות לוחם מלחמת ד', ולוקח לבות האנשים. ועתה נבא על הענין שאני פונה על מעכ"ג. הן מעולם חשק בני הגאון שליט"א ה' להתישב באה"ק, ורק מסיבות שונות נתגלגל למדינה זו. ועתה ששאלת הרבנות בתל אביב עומדת על הפרק. עיר שרבו בה מפלגות שונות ונחוץ לה גדול הדור ממש בכל, דעתי ודעת כל המכירים את בני הגאון שליט"א, שהוא הוא האיש הגדול בענקים להיות הבריה התיכון לברוח מן הקצה אל הקצה. ומי יוכל מכל גדולי ישראל לדמות לבני שליט"א, לרעות את אחינו בני ישראל בתל אביב, שאנשים בעלי דעה שונות נמצאים בה. ובני הוא הוא שיהי' אי"ה המאסף לכל המחנות, אלו תורה יבקשו מפיו, ואלו חכמה יחפשו, כל זאת בהשייכות להעיר תל אביב בכלל ולכל מפלגותי, בפרט בנוגע ללומדי תורה והישיבות הוא ענין אחר לגמרי, ממש הצלחה שאין לה שיעור, אין ספק אצלי כי בקרוב הימים יעשה תל אביב למקום תורה היותר גדול בעולם, מעין של הרבצת תורה, והכל ילכו לאורו. האורתודוקסי' תתחזק וכבוד התורה תתגדל, ויהי' קידוש השם ממש. ובכן לדעתי זהו דבר השווה לתרוייהו. לבני הגאון שליט"א כי יזכה לעלות לציון ברנה. ולהעיר תל אביב כי יזכו בגברא רבא דעמי'. מדברנא דאומתי'. להצלחת העיר בכלל עם כל המפלגות, ובמסוים להצלחת הישיבות. ואני פונה על מעכ"ג לבקשו שיהי' מסור להענין הזה. ולהשתדל במרץ ובהשפעה יתירה. ולתת לי ידיעות מכל מהלך הענין. וגם למי ולמי לפנות. אקוה כי ימלא מבוקשי, ואסיר תודה אהי' לו על טרחתו. ויתברך הוא ובני' בברכת מועדים לששון ולשמחה.

מוקירו ומכבדו משה הלוי סאלאווייציק. ✉

⁷ From a letter of introduction/*semikhab* that the Kovno Rav, R. Avraham Dovber Kahana-Shapira (1870 - 1943) wrote on behalf of the Rav. It was first published in *Ha-Pardes*, Tishrei 1932 when the Rav came to the US, and has been reprinted several times since (email from Prof. Lawrence Kaplan). An English translation of the text is found in Aaron Rakeffet-Rothkoff, "The Rav: The World of Rabbi Joseph B. Soloveitchik," vol. 1, p. 25, and his citation on p. 68, fn. 8.

Phone Washington Heights 7-7782

Rabbi M. Soloveitchik
435 Fort Washington Ave.
New York, N. Y.

משה הלוי סאלאווייציק
בהגאון החסיד האמתי
מגן ר' חיים הלוי זצ"ל

גם יוק ה' כח נוסף תע"ה

רובי רב יצחק מ' אשכנזי
הגאון הגדול

על דיוני מניחא גמל סימא כפא שימא. יוק חומת יבא נפסי.
תקומא לעילא סימא לוי ימא. ימליה וטעמי ליה להדיא לעילא
זה יוק מני תקומא האמא ל וק ביש בדי סאלאווייציק
ילי ב' ק' זאמאמ. ק' זאמאמ. זונג כל זאמאמ שימא
שיד היק מני תקומא שימא, זאמאמ זאמאמ זאמאמ
היה זאמאמ השיק שימא זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ
זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ
זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ
זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ
זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ
זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ זאמאמ

